

I denne teksten vil jeg først plassere Henrik Ibsen litteraturhistorisk, før jeg gjør greie for "Et Dukkehjem" og mitt forhold til dramaet.

I sin første del av forfatterskapet skriver Ibsen romantisk og nasjonalromantisk, men det er hans senere realistiske verker som er mest kjent og omtalt.

I 1871 uttaler den danske litteraturhistorikeren Georg Brandes at det er debattering i litteraturen som gjør den levende. Dette ble hørt i hele Norden, og i denne perioden ble det viktig at litteraturen var betydningsfull.

Med dette gjennombruddet i norsk litteratur på 1870-tallet tok Ibsens forfatterskap en annen retning. Han begynte å skrive drama som debatterte det moderne samfunns utfordringer og problemer. Han kritiserte det ytre samfunnet og dets institusjoner, og senere ble han opptatt av menneskets psykologi og tankegang. Han, som andre realister, debatterte ekteskap, kjønnsroller og samfunnsforhold i et naturlig, hverdagslig og realistisk miljø.

"Et Dukkehjem" er et realistisk drama som handler om Nora og hennes ekteskap med Helmer. Den egentlige konflikten, nemlig Noras underlegne rolle i ekteskapet, blir utløst da Helmer finner ut at Nora har lånt penger og kvittert falskt med sin fars underskrift.

Mitt forhold til "Et Dukkehjem" begynte på ungdomsskolen. Vi leste mye om stykket, og vi skrev flere analyser og anmeldelser. Det var dessverre hverken moro er lystbetont. Enten måtte vi skrive av lærerens tolkning fra tavlen, eller så ble det gjennomgått overfladisk bare for å bli ferdig med pensum. Jeg tror de fleste ikke får en ordentlig forståelse av Ibsens verker på ungdomsskolen, dels fordi elevene er for umodne, dels fordi lærer ikke klarer å formidle lærdommen på en god måte. Det er synd at "de fire store" blir til "de fire kjedelige".

På videregående skole ble mitt forhold til "Et Dukkehjem" bedre. Vi har sett filmen og lest boka. Læreren vår har formidlet en forståelse og interesse på en måte som engasjerer. Jeg har utviklet en interesse for litteraturhistorie.

En engelsk filosof mente at alle mennesker hadde noen grunnleggende, like, naturgitte rettigheter. FNs menneskerettigheter er basert på disse tankene. En dansk filosof ved navn Søren Kirkegaard mente at alle menneskene har et ansvar for sine egne valg og sitt eget liv, og også ovenfor samfunnet de lever i.

Dette er tanker som stod sentralt i realismen og det er tilfredsstillende og finne igjen disse elementene i "Et Dukkehjem".

Ibsen kritiserer den autoritære mannsrollen og den underlegne kvinners rollen. Han mener at de burde ha mer like rettigheter. Nora er tendensens talerør i stykket. Hun er et offer, men bryter til slutt ut av ekteskapet.

Vi ser også at Nora ikke har tatt ansvar for sitt eget liv eller for å sette seg inn i samfunnet hun lever i, men dette bestemmer hun seg for å gjøre til slutt.

I dag er altså mitt forhold til Ibsen og "Et Dukkehjem" godt. Jeg har lest boka og sett filmen, så nå venter jeg på at stykket blir satt opp på Nationaltheateret. Da kommer jeg sikkert til å legge til noe nytt, for jeg tror man kan lese eller se "Et Dukkehjem" mange ganger før man blir lei. Jeg ser ikke bort i fra at jeg vil gyve løs på et annet Ibsen-drama heller.